

Zlatý roh

ZPRAVODAJ OBCE STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

PROSINEC 1998

ČÍSLO 12

2 Kč

Ze zasedání obecní rady dne 2.11.1998

- 1) V neděli 1.11.1998 byl vyhlášen III. stupeň povodňové aktivity, zasedal okresní povodňový štáb. Staroměstští hasiči drželi službu od 17.00 do 22.00 hodin. Spolu s policií prováděli obhlídky vodních toků, mostů a komunikací v katastru obce.
- 2) Obecní rada doporučuje obecnímu zastupitelstvu schválit půjčku z fondu obce v rámci Programu poskytování státních půjček na opravy bytového fondu ve výši 30.000,- Kč na výměnu oken na faře.
- 3) Soudní znalec stanovil rámcové ceny nemovitostí:
 - kulturní dům č. p. 103 v Nové Senince - 720.154,- Kč
 - kulturní dům č. p. 91 v Chrasticích - 339.071,- Kč
 - škola č. ev. 68 v Chrasticích - 438.183,- Kč
- 4) Členové obecní rady se seznámili se studií Nádražní ulice a s navrženými úpravami od křižovatky s ulicí Hanušovickou po přednádražní prostor. Studie bude zveřejněna ve výloze prodejny firmy PRO-BIO na náměstí a zájemci mohou případné připomínky předkládat na obecním úřadě.
- 5) Obecní rada doporučuje vyhovět žádosti a. s. Ligra Staré Město o pokácení dvanácti vrb jív u čističky odpadních vod v sídlišti Květná. Tyto keře svým kořenovým systémem již zasahují do ochranných pruhů ČOV.

Ze zasedání obecního zastupitelstva 11.11.98

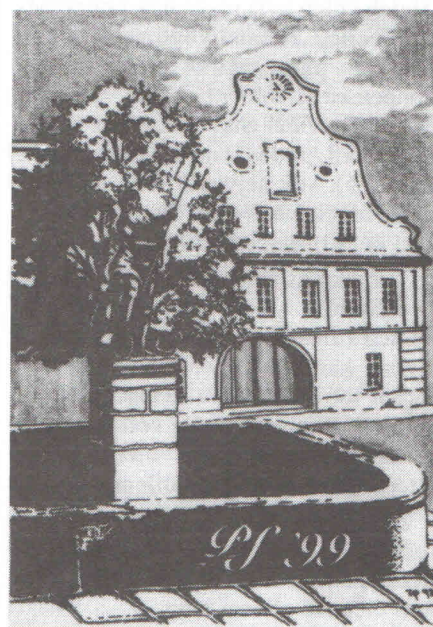
- 1) Obecní zastupitelstvo schválilo rozpočtová opatření:
 - uvolnění finanční částky ve výši 10.000,- Kč na povodňové konto okresu Rychnov nad Kněžnou
 - uvolnění finanční částky ve výši 75.000,- Kč na zakoupení dalších dílů VARI systému s možností deseti procentní slevy.
- 2) Členové obecního zastupitelstva schválili návrh obecní rady na rozpočtové provizorium na začátek roku 1999. Podle tohoto provizoria bude obec hospodařit do doby schválení řádného rozpočtu.
- 3) Obecní zastupitelstvo schválilo půjčku na opravu bytového fondu dle vyhlášky Obce Staré Město č. 11/1997 o vytváření a používání účelových prostředků Fondu rozvoje bydlení Farnímu úřadu římsko-katolické církve ve Starém Městě ve výši 30.000,- Kč.
- 4) Starosta obce poděkoval přítomným členům obecního zastupitelstva za práci pro obec a každému předal věcný dar - reprodukcí obrazu náměstí ve Starém Městě.

Vážení čtenáři!

Obecní zastupitelstvo, rada i pracovníci obecního úřadu vám přejí co nejkrásnější prožití vánočních svátků v radosti, pohodě a vzájemné svornosti a úspěšné vykročení do nového roku 1999.

Z OBSAHU

- Ze zasedání obecní rady
- Výsledky voleb ve Starém Městě
- Poděkování
- Pohledy do minulosti
- Čistota ovzduší ve Starém Městě
- Krátká návštěva
- Vzpomínka na zašlé časy
- Plesová sezona je tady
- Společenská kronika
- Omezení vstupu do lesa
- Svatý Mikuláš má na celém světě několik různých podob
- Termíny školních prázdnin
- Historie povodní na staroměstsku
- Vodohospodáři i politici přestávají fandit přehradě
- Kino Staré Město pod Sněžníkem

Ze zasedání obecní rady dne 26.11.1998

V komunálních volbách ve dnech 13. a 14. listopadu 1998 bylo zvoleno 15 členů obecního zastupitelstva: ing. Martin Hutař, p. Jiří Kamp, p. Miloš Kamp, pí Antonie Lysáková, ing. Jaroslav Macek, mgr. Dagmar Macková, ing. Milena Mikundová, p. Přemysl Novotný, p. Bohuslav Pařízek, pí Petra Petreňová, p. Pavel Russnák, p. František Rygar, p. Ladislav Sitta, ing. Ladislav Trčka a pí Marie Zálešáková.

Na mandát rezignoval ing. Ladislav Trčka, starostovi obce doručil rezignaci dne 26.11.1998 v 9.45 hodin. Obecní rada prohlašuje ing. Karla Matěje členem obecního zastupitelstva dne 26.11.1998.

Dále na mandát rezignoval pan Pavel Russnák, starostovi obce doručil rezignaci dne 26.11.1998 v 13.30 hodin. Obecní rada prohlašuje mgr. Petra Trutmana členem obecního zastupitelstva dne 26.11.1998.

OMLUVA

V minulém čísle "Zlatého rohu" jsme ve výtahu ze zasedání obecní rady z 19.10.1998 v bodě 9) uvedli, že k místnímu šetření Státní energetické inspekce při provozování centrálního zdroje tepla ve Starém Městě podala podnět firma ENTES s. r. o. Šumperk. Úplný název firmy zní: ENTES COMPANY s. r. o., Evaldova 34, Šumperk. Tímto se omlouváme majiteli firmy ENTES & T.D. s. r. o., Evaldova 34, Šumperk a ENTES CENTRAL s. r. o., Evaldova 34, Šumperk.

□ Redakce ZR

VÝSLEDKY VOLEB VE STARÉM MĚSTĚ

Hlavním rysem letošních komunálních voleb byla nízká účast oprávněných voličů. Republikový průměr činí rovných pětáctýřicet procent, na Šumpersku si volební obálky vyzvedlo 52,77 % voličů. Staré Město se ocitlo těsně nad padesátiprocentní účastí (50,82 %), kdy nejvyšší účast měli voliči v Kunčicích (74,58 %), naopak nejnížší ve Stříbrnicích (39,29 %).

Tak jako na celé střední Moravě, tak i ve Starém Městě dosáhli v komunálních volbách výrazného úspěchu nezávislí kandidáti. Voliči v menších obcích totiž zpravidla nehlasují podle stranické příslušnosti ale volí osobnosti. Mandáty se tak mezi volební strany rozdělily téměř rovným dílem.

Zajímavé je také zjištění, že důvěru občanů znovu získalo šest členů předcházejícího zastupitelstva, z toho čtyři členové obecní rady.

Pořadí	Chrastice	Kunčice	N. Seninka	Stříbrnice	St. Město	Celkem
1. JTIJ	27	108	64	138	2.321	2.658
2. ZSK	60	140	103	96	1.741	2.140
3. ZRS	87	74	53	133	1.759	2.106
4. KSČM	41	152	46	36	1.644	1.919
5. KDU-ČSL	290	123	54	49	919	1.435
6. nezávislý	18	23	19	22	344	426
zaps. voličů	77	59	49	84	1.319	1.588
odevzdáno	45	44	28	33	657	807
platné hlasy	523	620	339	474	8.728	10.684
účast v %	58,44	74,58	57,14	39,29	49,81	50,82

Pořadí	Mandát	Počet hlasů	Číslo	a název volební strany
strany				
kandidáta			Číslo,	jméno a příjmení kandidáta
1.		2.658	5.	Sdružení nezávislých kandidátů "Jde to i jinak!"
1.	ano	364	1.	Dagmar Macková
2.	ano	298	11.	Marie Zálešáková
3.	ano	233	14.	Petra Petreňová
4.		206	12.	Marcela Klemsová
5.		164	2.	Eva Machálková
6.		186	3.	Pavla Hutařová
7.		182	4.	Alena Windová
8.		136	5.	Jitka Matoušová
9.		143	6.	Marie Neumanová
10.		156	7.	Světlana Krátká
11.		135	8.	Jarmila Jurkovičová
12.		94	9.	Anežka Neumanová
13.		114	10.	Iveta Durdáková
14.		117	13.	Dana Krejčí
15.		130	15.	Marie Roháčková
2.		2.140	6.	Sdružení nezávislých kandidátů "Za Staroměstsko krásnější"
1.	ano	387	1.	Jiří Kamp
2.	ano	252	4.	Přemysl Novotný
3.	ano	157	10.	Ladislav Trčka
4.		108	2.	Karel Matěj
5.		101	3.	Pavla Čupková
6.		122	5.	Petr Kokeš
7.		97	6.	Zdeněk Šperka
8.		84	7.	Miroslav Durdák
9.		66	8.	Radoslav Grepl
10.		123	9.	Jiří Matouš
11.		155	11.	Rostislav Nosek
12.		137	12.	Václav Volný
13.		116	13.	Jana Malá
14.		134	14.	Bořivoj Chytka
15.		101	15.	Ivan Wolf
3.		2.106	2.	družení nezávislých kandidátů "Za rozvoj Staroměstska"
1.	ano	220	14.	Pavel Russnák
2.	ano	206	7.	Miloš Kamp
3.	ano	196	2.	Martin Hutař
4.		188	1.	Petr Trutman
5.		165	13.	Miroslav Roháček
6.		132	3.	Petr Trávníček
7.		139	4.	Jiří Tuma
8.		87	5.	Lenka Jílková
9.		144	6.	Ivan Matoušek
10.		66	8.	Bohumil Svora
11.		57	9.	Petr Šimek
12.		136	10.	František Bergmann
13.		110	11.	Jaroslav Done
14.		123	12.	Zbyněk Frank
15.		137	15.	Miloslav Mika

4.		1.919	3.	Komunistická strana Čech a Moravy
1.	ano	331	3.	František Rygar
2.	ano	279	1.	Bohuslav Pařízek
3.	ano	241	2.	Milena Mikundová
4.		232	5.	Zdeňka Řezníčková
5.		216	10.	Josef Vašut
6.		153	4.	Jaroslava Sučanová
7.		108	6.	Libuše Obšelová
8.		107	7.	Alena Lněničková
9.		140	8.	Věra Rygarová
10.		112	9.	Miloslava Grillová

5.		1.435	1.	KDU - ČSL
1.	ano	195	5.	Antonie Lysáková
2.	ano	157	2.	Ladislav Sitta
3.		145	1.	Linhart Haltmar
4.		136	4.	Hubert Stanzel
5.		79	3.	Václav Langr
6.		69	6.	Václav Port
7.		55	7.	Alena Přihodová
8.		99	8.	Narcis Vondrášek
9.		96	9.	Jan Neuman
10.		78	10.	Ondřej Albert
11.		68	11.	Anna Kubíčková
12.		66	12.	Alžběta Jonáková
13.		66	13.	Martin Hýždál
14.		71	14.	Julie Pouliková
15.		55	15.	Miroslav Gřunděl

6.		426	4.	Nezávislý kandidát
1.	ano	426	1.	Jaroslav Macek

DVACET NEJÚSPĚŠNĚJŠÍCH KANDIDÁTŮ PODLE POČTU ZÍSKANÝCH HLASŮ

Pořadí	Mandát	Počet hlasů	Jméno a příjmení kandidáta	
1.	ano	426	Jaroslav Macek	nezávislý
2.	ano	387	Jiří Kamp	ZSK
3.	ano	364	Dagmar Macková	JTIJ
4.	ano	331	František Rygar	KSČM
5.	ano	298	Marie Zálešáková	JTIJ
6.	ano	279	Bohuslav Pařízek	KSČM
7.	ano	252	Přemysl Novotný	ZSK
8.	ano	241	Milena Mikundová	KSČM
9.	ano	233	Petra Petreňová	JTIJ
10.		232	Zdeňka Řezníčková	KSČM
11.	ano	220	Pavel Russnák	ZRS
12.		216	Josef Vašut	KSČM
13. - 14.	ano	206	Miloš Kamp	ZRS
13. - 14.		206	Marcela Klemsová	JTIJ
15.	ano	196	Martin Hutař	ZRS
16.	ano	195	Antonie Lysáková	KDU-ČSL
17.		188	Petr Trutman	ZRS
18.		186	Pavla Hutařová	JTIJ
19.		182	Alena Windová	JTIJ
20.		165	Miroslav Roháček	ZRS

Zkratky volebních stran:

JTIJ - Sdružení nezávislých kandidátů "Jde to i jinak!"

KDU-ČSL - Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová

KSČM - Komunistická strana Čech a Moravy

ZRS - Sdružení nezávislých kandidátů "Za rozvoj Staroměstska"

ZSK - Sdružení nezávislých kandidátů "Za Staroměstsko krásnější"

V podvečer ve čtvrtek 26. listopadu se ve velkém sále Kulturního domu ve Starém Městě sešlo za hojné účasti obyvatel ke svému ustavujícímu zasedání nově zvolené zastupitelstvo. Jednání zahájil a řídil jeho nejstarší člen pan Ladislav Sitta. Pan František Rygar představil nově zvolené členy obecního zastupitelstva. Pak nejmladší členka OZ paní Petra Petreňová přečetla slib člena obecního zastupitelstva a poté jednotliví členové OZ slib složili.

Na post starosty obce byli navrženi tři kandidáti: ing. Jaroslav Macek, dosavadní starosta mgr. Petr Trutman a ing. Milena Mikundová. Těsnou většinou 8 : 7 byl novým starostou obce zvolen ing. Jaroslav Macek. Ten se pak ujal dalšího řízení průběhu zasedání.

Při dalším hlasování byli zvoleni: ing. Milena Mikundová neuvolněnou zástupkyní starosty a paní Petra Petreňová, pan Miloš Kamp a pan Ladislav Sitta členy obecní rady. Členem okresního shromáždění byl zvolen nový starosta obce ing. Jaroslav Macek.

V závěru zasedání ing. Macek poděkoval dosavadnímu starostovi mgr. Trutmanovi za jeho práci pro obec a voličům a zastupitelům za důvěru, kterou mu ve volbách dali.

Poděkování

MO KSČM a její kandidáti do obecního zastupitelstva pro letošní komunální volby děkují touto cestou všem občanům, kteří dali hlas naší kandidátce či jednotlivým kandidátům na ní. Zásluhou vašich téměř dvou tisíc hlasů jsme získali v obecním zastupitelstvu tři mandáty. Velmi nás potěšil vysoký počet hlasů pro naše kandidáty v místní části Kunčice. Budeme usilovat o to, aby naši zástupci v OZ dokázali svých mandátů využít k tomu, aby se nám v obci lépe žilo i pracovalo.

Vážení spoluobčané,

protože odcházím z funkce, kterou jsem zastával osm let, chtěl bych touto cestou poděkovat spolupracovníkům i všem občanům, kteří se mnou v minulých letech spolupracovali, poskytovali rady, podporu a jakkoliv mi pomáhali při práci ve prospěch Obce Staré Město.

Zároveň se omlouvám všem, kterých jsem se při jednáních jakkoliv dotknul nebo jim nevyhověl dle jejich představ, a chci vyjádřit naději že uvěříte, že to nebylo ze zlé vůle ale ze snahy, řešit problémy co nejspravedlivěji a v duchu slibu, který jsem jako člen obecního zastupitelstva třikrát složil.

☐ Mgr. Petr Trutman

HISTORIE POVODNÍ NA STAROMĚSTSKU

Povodně a záplavy v tomto a zejména v loňském roce vzbuzují v lidech dojem, že je to důsledek současných klimatických změn. Pohled do historických pramenů však dokazuje, že k přírodním katastrofám a tedy i povodním docházelo i v minulosti. Jejich výčet pravděpodobně není úplný, protože zachytit všechny záznamy by znamenalo projít veškeré dochované archivní fondy.

Nejčastější jsou povodně územně omezené, obvykle způsobené průtrží mračen s následným několikahodinovým rozvodněním potoka nebo řeky, které způsobily škody pouze v jednom nebo několika osídlených místech. Takovýchto místních katastrof bylo bezpočet a postihly v minulosti zcela jistě vícekrát každou vesnici a osadu. Závažnější situace vždy nastaly po několikadenních prudkých deštích či mnohonásobných průtržích mračen nebo při náhlém tání sněhu. Rozvodnění řek pak pocíťovali nejen obyvatelé našeho regionu ale i dalších území Moravy a sousedních zemí.

Při zpracovávání historie povodní je nutno brát v úvahu naměřené hodnoty atmosférických srážek, vodní stavy a průtoky řek. Měření srážek na Moravě a ve Slezsku se datuje od šedesátých let 19. století (např. v Šumperku 1865) a dostatečně hustá síť stanic se vytvořila až v osmdesátých letech. Vodní stavy se na našich řekách začínají sledovat od osmdesátých let 19. století. Výsledky měření jsou obsaženy v ročenkách, které pro Moravu a Slezsko vycházely v letech 1863 - 1978 pod různými názvy a s různými vydavateli. Po roce 1977 slouží jako podklad přehledy měření počasí meteorologických stanic nebo např. Statistické ročenky Severomoravského kraje a j.

1472

Patrně nejstarší zpráva o povodni v našem nejbližším okolí se vztahuje k Jeseníku, bližší podrobnosti však nejsou známy.

1768

Podle údajů generálního štábu císařské armády, které podrobně mapovaly možnost pohybu vojsk (tzv. 1. vojenské mapování), byly naše toky nebezpečné zvláště na jaře a na podzim. Krupá se při deštích a tání sněhu rozvodňovala, strhávala mosty a zemská cesta vedoucí přes Staré Město do Kladska byla po řadu hodin i pro jezdecko neprůjezdná.

1879

8.6. došlo na mnoha místech Moravy k průtrži mračen. Např. v Bratrušově byl bouří překvapen nějaký muž ze Starého Města, který projížděl obcí. Uvážal svůj vůz u švestky a s koněm utekl na kopec. Když se potom vrátil na místo, byla švestka pryč a z vozu našel jen trosky.

1883

Velké záplavy způsobila řeka Morava po celém svém toku po deštích 17. až 21.6. Několikadenní deště vyvrcholily 19.6., kdy na Králickém Sněžníku bylo naměřeno 153,1 mm srážek.

1900

7.6. zasáhla Ostružnou, Petřikov a dnes již zaniklou obec Adamov vichřice s průtrží mračen a následnou povodní. Obyvatelé žádali o pomoc při odstraňování škod také císaře.

1903

Povodně roku postihly značnou část Evropy. Několikadenní deště na začátku července toho roku byly, pokud jde o jejich vydatnost, překonány teprve v roce 1997. Výrazně postiženo bylo Staroměstsko, kde se utopilo mnoho dobytka, v samotném Starém Městě muselo opustit své domovy na 30 rodin. Krupá zaplavila stovky metrů železniční trati a zcela zničila regulované řečiště. Jeden muž z Nového Rumburku, který se snažil v Krupé zachytit plovoucí kmen, spadl do vody a jeho tělo bylo vyloveno až v Postřelmově. Zvláště kolem Moravy, Desné a Krupé vznikly značné škody na zemědělských kulturách a na domech. Na opravách komunikací a mostů pracovalo mnoho vojáků.

1907

V druhé červencové dekádě došlo k několikadenním lijáčkům, které zvedly hladiny řek. Zasažena byla celá Morava. Nejkritičtější byla noc z 15. na 16., kdy řada obyvatel musela opustit své domy. Železnice z Hanušovic do Starého Města byla poškozena.

1913

Průtrž mračen a lijáky 16. a 17.6. způsobily povodně v údolí Moravy a na Staroměstsku. Zvláště postiženy byly Stříbrnice a lesy kolem Nové Seninky. Celkově bylo léto 1913 na severní Moravě velmi vlhké, nejvlhčí za období 1881 - 1980.

1919

Po vedrech v poslední červencové dekádě bylo Staroměstsko postiženo ničivou průtrží mračen a krupobitím, které se změnily ve vytrvalý déšť. Večer 27.6. se hladiny všech toků začaly zvedat. Nejhorší situace byla ve Stříbrnicích, kde pamětníci již v podvečer předvíдали stejnou katastrofu jako v letech 1876, 1882, 1903 a 1913. Ještě

před rozbřeskem 28.6. skutečně začalo dílo zkázy, které nejvíce postihlo Stříbrnice, ale také Hynčice pod Sušinou, Chrástice a Staré Město. Zaplaveny a poničeny byly mnohé domy, z nichž někteří obyvatelé zachraňovali jen holé životy. Mnohde vzala za své úroda na polích a v zahradách, poškozeny byly cesty a silnice, například nad Starým Městem u osady Květná vymlela voda úsek dlouhý téměř sto metrů a hluboký až dva metry. Na mnoha místech byly zaplaveny koleje, takže provoz na železniční trati do Hanušovic byl přerušen. Od 26. do 30.6. napršelo ve Stříbrnicích 289 mm (z toho 27.6. 188,2 mm).

1931

Koncem září byly velké deště na celé severní Moravě - v Kunčicích bylo naměřeno 109,6 mm.

1934

3.6. se v poledne strhla bouře, která se změnila v průtrž mračen s kroupami. Nejvíce postižena byla Nová Seninka.

1938

Několikadenní deště způsobily 1.9. na Šumpersku povodně. Ve Velkém Vrbně spadlo 24.8. 96,5 mm srážek.

1940

Velké lijáky 18. a 19.5. přišly v době tání sněhu na horách a zasáhly celou Moravu a Slezsko. Ve Stříbrnicích naměřili 104 mm, v Kunčicích 128 mm.

1960

Koncem července byla velká povodeň na severní Moravě a ve Slezsku. Na Šumpersku postihla hlavně Staroměstsko (v Kunčicích bylo 24.7. naměřeno 151,2 mm srážek).

1977

Po silných a vytrvalých srážkách ve dnech 31.7. - 2.8. nad velkou částí střední Evropy přišly velké povodně. Oblast Šumperska a Jesenicka patřily k nejpostiženějším. V Kunčicích např. 31.7. napršelo 118,5 mm a 1.8. 84,0 mm. Největší škody byly zaznamenány v povodí Krupé, Bělé a Staříče. Přerušen byl provoz na mnohých silnicích, mimo jiné i v úseku Hanušovice - Staré Město, provoz se zastavil i na železniční trati. Na pomoc postiženým místům byli nasazeni mimo jiné vojáci ČSA a SA. Srpen byl na severní Moravě nejvlhčí za posledních sto let.

1997

Povodeň z července byla podrobně zdokumentována ve Zlatém rohu č. 8/1997. Ke škodám na mostech a silnicích uvádíme některé zajímavosti:

Krupá - poškozeny 3 mosty
Chrástický potok - 4
Kunčický potok - 5
Vrbenský potok - 4

Pohledy do minulosti

48. ČÁST

V minulých Pohledech jsme se spolu poprvé podívali do kronik okolních obcí, Stříbrnic a Nové Seninky. Dnes to budou kroniky obce Kunčice. Zachovály se obě, jak německá, kterou psal ve 30. letech nadučitel Brunno Coulon a která je uložena v okresním archívu, tak česká, kterou psal pan F. Kudr a která je zatím uložena na obecním úřadě. Je ze všech vesnických kronik nejob-
sáhlejší, má 211 popsaných stran. Poslední zápis je za rok 1976. To už byly Kunčice stejně jako ostatní okolní obce jeden rok místními částmi Starého Města. První zkušenosti s touto změnou však kronikář nevidí jen pozitivně - "přeměnou naší obce v osadu jak vzhled, tak i veškeré dění upadá... úklidu veřejných míst a cest by měla být věnována větší péče... místní knihovna byla zrušena." Nejsmutněji ale v tomto posledním zápise působí zpráva o škole: "Letos se škola v naší obci dožívá 105 roků a školní rok 1976/77 je pro ni rokem posledním. Od r. 1947 ji nepřetržitě vedl a zde učil J. Rulíšek. Tento poslední rok školu navštěvuje už jen 8 dětí 2. - 5. p. r. Prváci už nastoupili do školy ve St. Městě." Pan J. Rulíšek (1918 - 1985) byl skutečně světlou výjimkou zdejšího školství. Po krátké učitelské praxi v Bohdíkově a Rudě odešel v r. 1945 do pohraničí, aby pomáhal při zřizování českých škol, a už zde zůstal. Dva roky byl správcem školy ve Velké Moravě a po nástupu manželské dvojice

odešel v létě 1947 na Staroměstsko, kde se v té době otevíraly první vesnické školy. Zpočátku učil asi půl roku dokonce na dvou školách - v Kunčicích a ve Stříbrnicích. Když byla kunčická škola 1.9.1949 přeměněna na dvojtřídku, učil dopoledne první a odpoledne druhou třídu, protože nebyl druhý učitel, celkem 61 dětí. Obci zůstal věrný po celou dobu své učitelské praxe a po celou dobu existence české školy v obci. Jiný takový příklad staroměstské školství nemá.

Kunčická česká kronika má na titulní straně datum 1.4.1951, ale první zápis do ní pořídil pan F. Kudr (1904 - 1992) až v únoru 1968, krátce po svém jmenování do funkce. Při překladu německých textů mu pomáhal pan Vilém Vogel. Z úvodního popisu obce v té době stojí za citování dvě zajímavosti. O historii domu čp. 1 napsal: "Byl to jednoposchodový statkářský dům, v němž byly prostorné vysoké místnosti. Sloupy vrat byly zastřešeny cibulovitými vízkami ze šindele. Místní obyvatelé mu říkali Maria Terezia Hof. V r. 1921 byla v tomto domě zřízena četnická stanice. Podle vyprávění starousedlíků si dům postavil obuvnický mistr, který byl dodavatelem pro císařský dvůr ve Vídni. Dnes je vnitřek domu vybourán a objekt je přestavěn na ovčín státního statku". Druhý zajímavý zápis se týká dnešní chaty Junior čp. 32: "Za účelem rekreace svých učňů koupil

tento dům důl A. Zápotocký z Havířova. U zdejších obyvatel je znám pod názvem Vrbovka. Tento název vznikl zřejmě z názvu Wehrvolka. Tak se mu totiž říkalo hned po válce, poněvadž jeho majitel či jeho syn byl vycvičen pro tuto záškodnickou organizaci." Z popisu obce se zároveň dovídáme, že v té době ze 116 domů jich stálo už jen 55, z toho 7 bylo soukromých, ostatní patřily statku a lesům. Obec měla v tomto roce 171 obyvatel, z toho 61 dětí. Z dalších zápisů jsem zjistil, že nejvíce obyvatel žilo v Kunčicích v r. 1921 a to 519, po válce potom v r. 1953 to bylo 350 lidí. Z úvodního zápisu bych měl připomenout ještě kunčickou zvláštnost - jejich vlčí historii: "Koncem r. 1947 již za mrazu a sněhu se do vesnice zatoulal vysílený vlk. Byl objeven J. Staníkem a N. Oulehlou zastřelen. Je umístěn v Zemském muzeu v Brně. 3. října 1965 byl lovcem J. Šťastným z Kunčic zastřelen v katastru V. Vrbno statný vlk. Byl preparován a je nyní v muzeu v Šumperku."

Kunčický kronikář byl velmi pracovitý. Podařilo se mu zajistit několik historických pramenů, ze kterých čerpal pro následujících 50 (!) stran dějin obce, což se nepodařilo žádnému místnímu kronikáři. Použil G. Wolneho V. svazek historie olomouckého kraje, O. Weselides DĚJINY Slezska, cituje ze školní kroniky psané nadučitelem R. Janíkem (učil zde do r. 1924), nevynechal ani nejznámější pramen - Březinovu Vlastivědu. Nejvíce stran obecní historie (22) však napsal podle německé obecní kroniky "přepsané v září 1937 nadučitelem Brunno Coulonem". Je ale třeba říci, že historická hodnota uváděných zpráv se mně zdá značně rozdílná. Tvrzení z Wezelidesových Dějin, že "Staré Město bylo jako oppidum, t.j. opevněné město označováno" patří mezi ty chybné stejně jako konstatování, že Jan Petřvaldský byl v době stavovského povstání r. 1620 již mrtev. Poměrně obsáhlý popis smrti židovského zvěda v obci za třicetileté války či zabití pruského vojáka majitelkou domu č. 24 za války sedmileté je třeba hodnotit jen jako místní pověsti. Řada údajů ovšem přispívá k objasnění minulosti obce, např. údaje o povodni v r. 1829, kdy zahynula jedna žena, údaje o epidemických cholery v letech 1850 (14 obětí) a

Fotografie obce z konce 30. let. Zcela dole osada Květná. (Archív p.V. Vogela)

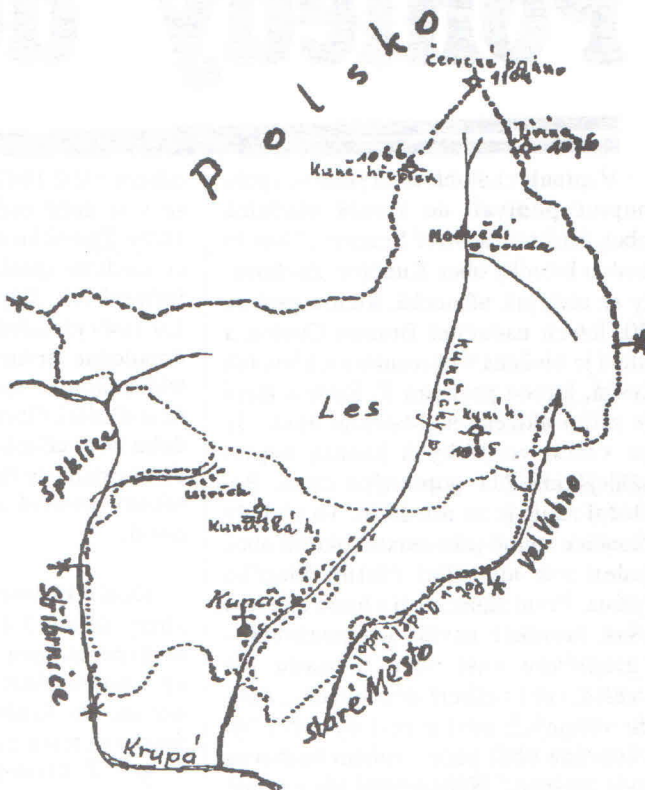
1866 i mnohé další. Ze skupiny informací, které údajně převzal ze staroměstské kroniky (?), by snad mohl být zajímavý jejich závěr: "V dolní části Andělského údolí je pramen, který zřejmě vyvěrá z bývalé štoly. Rovněž tak je tomu i v horní části, tam bylo dokonce v r. 1880 provedeno přeplavení písků a bylo v nich zjištěno zlato, jenže v docela malém množství." V této souvislosti je snad zajímavé i to, že v německé kronice v okresním archívu je vložen dopis Ústavu pro historickou vlastivědu Palackého univerzity Olomouc z 11.9.1951, kterým Dr. L. Hozák děkuje škole za zapůjčení kroniky. Dopis končí touto větou: "Kronika přináší velmi mnoho důležitých údajů o místech, kde bylo dolováno, a není vyloučeno, že její zapůjčení přispěje k obnovení dolování v okolí vaší domoviny." Pro mě byla v této části kroniky důležitá tato věta z nejstarší historie: "V r. 1273 postoupil kutací právo na Staroměstsku vévoda slezský cisterciáckému klášteru v Kamenici." Potvrzuje totiž mé úvahy o osídlení Staroměstské kotliny v 70. letech 13. století (viz ZR č. 1/96). Z Březinovy Vlastivědy je zde uveden i celý text darovací Wustehubeho listiny z 3.5.1325, který zde ovšem má zajímavou a jinde nepublikovanou doložku: "Podle originálu s trojúhelnou pečeti uloženém v archívu kamenského kláštera pod sign. 99 a 100 sdělil Dr. G.A. Stenzel" (předpokládám, že Dr. Březinovi).

Podstatnou část v kronice uvedené historie obce tvoří překlad místní německé kroniky "přepsané v září 1937 nadučitelem Coulonem". Při upřesňování některých údajů v okresním archívu jsem ale zjistil, že p. Kudr měl k dispozici jiný text, než je text zde uložené německé kroniky. Ta má sice stejného autora, titulní strana však nemá žádné datum a více jak 200 stran kroniky má poslední letopočet 1933. V překladu p. Kudra se však objevují i údaje o počasí zaznamenané podle výsledku desetiletého pozorování na meteorologické stanici ve škole v letech 1926 - 1935. Je tedy zřejmé, že kronikář měl k dispozici nějakou jinou historii obce, kterou v září 1937 napsal učitel Coulon. Tu jsem také našel. Její strojový opis vlastní paní Rulíšková a na první straně je opravdu uvedené datum i autor. Jedná se o zkrácenou verzi o 40ti stránkách. Poslední německý učitel B. Coulon byl zřejmě velmi aktivní občan Kunčic. Svědčí o tom i věta v české kronice za rok 1971: "Naše škola v tomto roce oslavila 100 roků svého trvání, čehož vzpomněl i poslední německý učitel Brunno Coulon, žijící nyní v NDR,

který tuto významnou událost písemně na ředitelství školy připomněl."

Kunčická kronika je jediná, kde jsou zaznamenány i údaje o válce a alespoň stručně jednotlivé roky hned po ní. Byť všechny tyto skutečnosti zapsal p. Kudr až v r. 1969 podle vyprávění, mají jeho záznamy potřebnou hodnotu. Dozvídáme se z nich např., že z obce narukovalo do druhé světové války 91 mužů, z nichž se 33 už nevrátilo. Na Medvědí boudě byl za války tábor zajatců, kteří pracovali v lese. Bylo zde nejprve asi 25 Francouzů a poté asi 15 Poláků. Zajímavé je i vyprávění o obecním chudém J. Weiserovi, o plánech s využitím jeho znalostí češtiny a o jeho smutném konci - jeho ostatky byly nalezeny až v r. 1950 v lese

U černého kříže. Další zápisy obsahují jména prvních osídlenců včetně majetků, které jim byly přiděleny, jména pěti německých rodin, které nebyly odsunuty, když si jejich otce lesní správa jako odborníky pro práci v lese vyžádala na zaškolení nových zaměstnanců. Dozvídáme se o zřízení četnické stanice v obci v r. 1945 v čp. 5 (velitelem byl F. Čech) i o jejím zrušení 30.6.1949. Prvním komisařem obce byl p. Říha, prvním správcem Oblastního pastevního družstva Leopold Jeřábek, jeden z jeho nástupců vedoucí farmy ČSSS p. J. Gavlas tragicky zahynul při řezání dřeva okružní pilou, která byla v domě čp. 66 poháněna turbinou. V prosinci 1949 byla ukončena elektrifikace obce. Na místní dvojtřídku konečně od 1.9.1950 nastoupil druhý učitel, to už bylo po příchodu nejpočetnější skupiny osídlenců do obce - Slováků reemigrovaných z Rumunska. V letech 1947 - 1949 se zde usídlilo jejich 26 rodin a p. Kudr jim věnoval v zápisu kroniky za r. 1971 plných 7 stran. Píše zde odkud přišli, o jejich aklimatizaci v novém prostředí, o vývoji jejich jazyka za posledních 20 let, o jejich různých zvycích

Katastr obce - stav po r. 1945. Tečkovaná čára uprostřed označuje asi hranici státních lesů.

("betlemáci"), o oblečení, úpravě vlasů, vaření, vykání mezi sourozenci i o ženách "prespánkách". Zajímavý je i pětistránkový popis křížů a kapliček v obci a jejím okolí včetně popisu procesí k nim konaných v minulosti.

Údaje po roce 1968 obsahují i výsledky hospodaření farmy státního statku a lesní správy. Překvapí např. vysoký počet ovcí (v r. 1969 - 1300 ks) či poměrně vysoký stav hospodářských zvířat vůbec (850 ovcí, 260 ks skotu, 200 prasat a 530 ks skotu z Opavska na letní pastvu ve Vrnbě v r. 1972). Přesto i zde asi příčinou postupného vylidňování byl malý počet pracovních příležitostí. Bylo jich nejen málo (v r. 1972 uvádí na farmě 35 zaměstnanců, u lesní správy 11 zaměstnanců), ale byly i příliš jednostranně omezeny na zemědělskou výrobu a práci v lese. Proto také poslední údaje o počtu obyvatel vykazují značný pokles - v r. 1972 zde žilo 38 rodin a 145 osob, vložený seznam obyvatel za r. 1982 však uvádí už jen 32 rodiny (z toho 5 jednočlenných, 9 dvojčlenných) a v nich pouze 102 lidí.

□ V. Černý, kronikář

Most ev. č. 446-048:

Most přes inundační území před obcí Staré Město. Opěry z lomového kamene, nosnou konstrukci tvořily válcované I profily, mostovka z trubek, délka přemostění 5,5 m. V průběhu povodně došlo k podemletí pravé opěry a k jejímu stržení, následně pak ke stržení celé nosné konstrukce.

Most ev. č. 446-054:

Most přes Kunčický potok před obcí Kunčice, postavený v r. 1974. Opěry z lomového kamene, nosnou konstrukci tvořily válcované I profily, mostovka z trubek, délka přemostění 3,9 m. V době povodně došlo k vymletí kaverny za pravou opěrou, k jejímu částečnému podemletí a stržení části nosné konstrukce.

Silnice II/446 Hanušovice - Staré Město - Kladské sedlo:

K největším škodám došlo v úseku Hanušovický lom - křižovatka na Chrástce. Řeka Krupá na několika místech částečně nebo zcela odplavila těleso silnice včetně opěrných zdí. Kritickým místem byl km 72,870 t.j. místo těsně před železničním přejezdem, kde došlo k podemletí paty silničního tělesa a k následnému ujetí silničního svahu, čímž vznikla svislá stěna v délce cca 70 m a výšce 9,5 m. Jediným možným opatřením bylo zpevnění paty svislé stěny lomovým kamenem a vyhloubení střední části koryta toku tak, aby se proudnice vzdálila od stěny a tím se omezilo nebezpečí vodní eroze v případě vyšší hladiny vody.

V úseku Nová Seninka - státní hranice byla na několika místech odplavena pojižděná část vozovky tak, že zůstal obnažen kvalitní štětový podklad včetně kamenných opěrek. Jejich stáří se odhaduje na 200 let a kvalita provedení dokládá důležitost jedné z nejstarších silnic v okrese Šumperk.

(Pramen: Vlastivědný sborník Severní Morava sv. 75. Zájemci si jej mohou vypůjčit v místní knihovně.)

Zprostředkovatelská agentura

CHALUPAŘ

hledá pro své klienty chaty
a chalupy
za účelem rodinné rekreace.

Kontaktní adresa:

Paní Greplová, Čechová
Bludovská 12
787 01 ŠUMPERK
tel. 0649/215480 - záznam
0649/213222 kl. 124

Nechte vydělávat svůj majetek.

Vodohospodáři i politici přestávají fandit přehradám

Přestože po loňských i letošních povodních začali mnozí politici a vodohospodáři volat po výstavbě dalších betonových přehrad, nyní se zdá, že to s velkými a drahými stavbami nebude tak horké. Ministr životního prostředí M. Kužvart například prohlásil, že přehodnotí ambiciózní plány bývalého šéfa zemědělského rezortu J. Luxe, který požadoval výstavbu čtyř nových přehrad, a to na řece Bečvě nad Hranicemi na Moravě, na řece Opavě nad Krnovem, na Třebovce nad Českou Třebovou a na řece Moravě nad Hanušovicemi. Společně s výstavbou dvou suchých poldrů a jednoho jezu by tato díla přišla na 22 miliard korun.

Ministr odmítá tyto stavby odsouhlasit bez důkladného posouzení jejich vlivů na životní prostředí i toho, jak jsou schopny ochránit území před povodněmi. Upozornil, že je spíš zastáncem tzv. měkkého přístupu, který se snaží zadržet co nejvíce vody přímo v krajině prostřednictvím výstavby vsakovacích nádrží, sítě drobných vodních nádrží, volby vhodných zemědělských plodin či stromů nebo ponecháním vodních toků v přirozených korytech. Opakem tohoto přístupu je pak "tvrdý přístup", který zahrnuje výstavbu velkých vodních děl.

Velká vodní díla mají jen omezenou schopnost zadržet vodu. Například během loňských povodní na Moravě spadla voda o objemu devatenácti Slapských nádrží a neexistuje technické řešení, pomocí kterého by bylo možné vodu v příkrých údolích zadržet. Proti velkým přehradám také hrají omezené finanční prostředky.

Také ředitel Správy chráněných krajinných oblastí F. Pelc vidí prevenci v zalesňování a využití zemědělské půdy. Ve střední Evropě byla krajina připravena o značnou část vegetace, která zadržuje vodu, místo ní byly vybudovány zpevněné plochy. Malé cykly vody tak byly za staletí přeměněny na cykly velké, které čas od času ohrožují nás všechny.

□ Z S

Paní Elen Kročilová
oznamuje příznivcům, že
**od středy 16.12.1998
bude znovu otevřen
hostinec SILVEN**

v Lipové ulici
ve Starém Městě.

UPOZORNĚNÍ PRO NOVÉ ZÁJEMCE O KABELOVOU TELEVIZI

Pokud bude mít někdo z občanů Starého Města zájem o napojení na kabelovou televizi nebo o sepsání smlouvy na příjem kabelové televize, může se obrátit přímo na firmu **KABEL PLUS STŘEDNÍ MORAVA a. s.**, a to osobně v obchodním středisku v Šumperku na náměstí Míru č. 19 (u radnice), nebo telefonicky na č. 216 819. Podmínkou je ovšem blízkost kabelové přípojky.

Úřední hodiny jsou:

Po 8.00 - 12.00 14.00 - 17.00

Út 9.00 - 12.30

St 8.00 - 12.00 14.00 - 18.00

Čt 9.00 - 12.30

Obslouží vás paní Boxanová
nebo pan Dvořák.

Obchodní firma OBCHOD S PALIVY

Huť Zdeněk, Žižkova 11,
789 01 Zábřeh

tel./fax 0648/21468

NABÍZÍME OBČANŮM:

Prodej a rozvoz pevných paliv.

Poradenskou službu v rozhodování a výběru zdroje k vytápění vašich rodinných domků i větších objektů.

Dodáváme ekologické kotle s ekonomickým provozem o výkonech 25, 40, 100, 200, 300 a 500 kW.

PRODEJ A ROZVOZ PALIVA

zajišťujeme z nádraží ČD ve Starém

Městě prostřednictvím

firmy SCHÖNOVÁ Hana,

Jesenická 357, Staré Město.

OBJEDNÁVKY PŘIJÍMÁME

na vrátnici firmy STARLEN
(bývalý závod Moravolen) osobně
nebo telefonicky na čísle 239101.

**PŘED OBJEDNÁNÍM PALIVA
SI OVĚŘTE CENU U VÍCE
DODAVATELŮ.**

**NEPLAŤTE ZA OTOPI VÍCE
NEŽ MUSÍTE!**

ČISTOTA OVZDUŠÍ VE STARÉM MĚSTĚ

Před časem byla v regionálním tisku publikována zpráva, že nejčistší vzduch z měst v šumperském okrese dýchají obyvatelé Zábřehu, který má z hlediska znečištění oxidy síry jedno z nejčistších ovzduší na celém území České republiky. V období od roku 1991 do roku 1998 byla v Zábřehu během topného období naměřena průměrná koncentrace oxidů síry ve výši 20,6 mikrogramů na metr krychlový. V Mohelnici činí průměr za stejné období 22,3 mikrogramů a v Šumperku 22,9 mikrogramů. V nejčistší oblasti okresu ve Vernířovicích byla naměřena koncentrace 19,7 a v Bludově dokonce jen 19,1 mikrogramů na metr krychlový.

Obsah oxidů dusíku ve stejném období činí v Zábřehu 21,9 mikrogramů na metr krychlový. Bludov vykazuje ve stejném období 20,0 mikrogramů, Šumperk 22,9 a Mohelnice 23,8 mikrogramů. Naopak Vernířovice dosahují v topném období koncentrace pouze 8,8 mikrogramů na metr krychlový.

Zajímalo nás, jak je na tom Staré Město. Podkladem byly rozborů ovzduší, které pro obec od října 1993 provádí Státní výzkumný ústav ochrany materiálu a. s. Praha. Do roku 1998 byla během topného období naměřena průměrná koncentrace oxidů síry ve výši 32,3 mikrogramů na metr krychlový a oxidů dusíku ve výši 17,1 mikrogramů na metr krychlový. U SO₂ byly tedy naměřeny hodnoty vyšší než u velkých měst okresu, u NO_x naopak hodnoty nižší.

Také průměrné celoroční koncentrace jsou pro větší města příznivé. U oxidů síry byly za léta 1991 až 1997 naměřeny hodnoty odpovídající průměru 18,3 mikrogramů na metr krychlový v Bludově, v Mohelnici 18,7 mikrogramů, v Zábřehu 21,5 a v Šumperku 21,6 mikrogramů na metr krychlový. Vernířovice vykazují 17,1 mikrogramů na metr krychlový. U oxidů dusíku byla v dlouhodobém průměru naměřena v Bludově hodnota 17,6 mikrogramů, v Zábřehu 19,2 mikrogramů, v Mohelnici 20,4, v Šumperku 23,8 a ve Vernířovicích 9,1 mikrogramů na metr krychlový.

Ve Starém Městě byly od října 1993 do září 1998 naměřeny hodnoty odpovídající průměrné celoroční koncentraci 27,1 mikrogramů u oxidů síry a 16,1 mikrogramů na metr krychlový u oxidů dusíku. Tyto údaje jsou tedy u SO₂ opět vyšší a u NO_x nižší.

Podle našich norem jsou maximálně přípustné limity pro 24-hodinové znečištění 150 mikrogramů na metr

krychlový u SO₂ a 100 mikrogramů u NO_x. Pro měsíční koncentrace doporučuje Světová zdravotnická organizace hodnoty 75 a 50 mikrogramů na metr krychlový. U ročních průměrných koncentrací je doporučený limit 60 mikrogramů na metr krychlový u SO₂, u NO_x nebyl dosud stanoven.

Znečišťování ovzduší oxidy síry vzniká převážně provozem kotelen na tuhá paliva, na produkci oxidů dusíku se podílí zejména automobilová doprava.

Z měření je zřejmé, že maximálně přípustné limity znečištění ovzduší nebyly nikdy překročeny a že stále klesá produkce SO₂, zatímco u NO_x jsou naměřené hodnoty téměř neměnné.

□ ing. Panský

VZPOMÍNKA NA ZAŠLÉ ČASY

Zveme Vás na I. setkání veteránů ve volejbalu, které se bude konat v sobotu 5.12.1998 v tělocvičně ZŠ ve Starém Městě.

Prezentace: 8.00 - 8.30 hodin

Zahájení turnaje: 9.00 hodin

Přímo v tělocvičně bude zajištěno občerstvení.

Po skončení turnaje budeme pokračovat ve vzpomínkách na historii volejbalu ve Starém Městě v Bistru u Mráčků.

PLESOVÁ SEZONA JE TADY

Ve velkém sále Kulturního domu ve Starém Městě se podle posledních informací uskuteční tyto plesy a bály:

v prosinci Mikulášská veselice (pořádá Mateřská škola při ZŠ Staré Město)

v lednu tradiční Myslivecký ples

v únoru Školní ples

v březnu Divadelní ples

v dubnu Country bál

Vše podstatné se dozvíte při sledování Zlatého rohu v jednotlivých měsících.

□ VV

Krátká návštěva

Možná jste ho i potkali. Ale spíš ne. Prošel naším městem v sobotu 21. listopadu krátce po poledni. Od jedné do půl druhé s námi poseděl na radnici nad šálkem horkého čaje. Kdo? Dálkový chodec Juraj Puci při své 222. etapě celoročního pochodu "K sedmi křížkům přes šest zemí", která vedla z Lipové do Hanušovic. Na tento už více jak dvacátý dálkový pochod vyrazil z Prahy v den svých 69. narozenin 15. dubna tohoto roku a po 366 etapách a asi 12.000 kilometrech ho hodlá ukončit 15. dubna 1999 v Bratislavě.

Za půl hodiny jsme se ho nestihli zeptat na vše, co by nás o jeho životě chodícího reportéra zajímalo. On sám nám prozradil, že i na té dnešní etapě viděl opět něco nového - krásy pasoucí se na sněhu u obce Vikantice. To se mu prý od roku 1965 ještě nikde nepodařilo.

Dopil, podepsal se nám do obecní kroniky, nechal si potvrdit do deníku údaje z krokoměru a opět vyrazil. Přáli jsme mu šťastnou cestu! A aby mu zdraví vydrželo až do Bratislavy!

□ V.Č.

Počasí v říjnu 1998

Datum	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
teplota max. °C	9,2	6,8	6,5	8,6	7,2	9,6	21,2	13,6	14,8	13,2	
teplota min. °C	2,4	2,8	0,8	2,4	3,2	3,8	10,2	9,8	8,8	6,26	
teplota prům. °C	6,4	4,7	4,4	5,4	5,4	6,6	12,8	11,2	11,9	10,5	
sluneční svit v h	-	-	-	0,5	-	-	2,5	-	-	-	
Datum	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
teplota max. °C	10,2	12,2	11,8	8,8	11,6	13,8	11,8	12,4	9,2	8,8	
teplota min. °C	5,4	5,4	0,8	2,8	6,2	2	4,8	-1,4	-1,0	1,2	
teplota prům. °C	8,1	9,2	5,8	8,1	8,3	8,8	9,6	7,2	3,6	5,2	
sluneční svit v h	-	-	0,5	0,3	-	7,5	-	-	0,2	0,5	
Datum	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
teplota max. °C	9,8	11,8	14,4	8,8	9,2	14,8	8,2	7,6	8,2	12,2	5,8
teplota min. °C	-3,2	3,2	5,4	5,2	4,0	-2,8	0,4	3,8	2,8	0,6	-0,2
teplota prům. °C	5,0	7,9	9,1	8,2	8,1	2,3	4,6	6,5	4,9	4,7	2,2
sluneční svit v h	1,0	1,0	8,0	-	0,5	-	-	-	-	-	0,2

Životní jubilea v prosinci

70 let

Pavla Kittelová	1.12.1928
Vogel Vilém	6.12.1928

Česká č. 173
Kunčice č. 46

75 let

Růžena Svobodová	3.12.1923
Veronika Flosová	9.12.1923

Nová č. 12
Jesenická č. 28

85 let

Marie Vávrová	4.12.1913
Božena Václavíková	9.12.1913

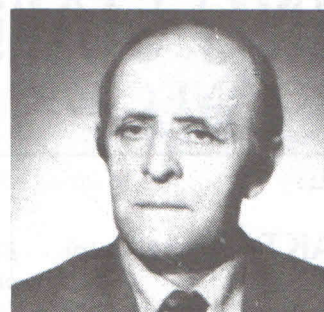
Chrastice č. 51
Květná č. 317

Jubilantům přejeme do dalších let mnoho zdraví, štěstí a spokojenosti.

Úmrtí

Dušan Kužel	29.10.1998
Otakar Diviš	1.11.1998
Jarmila Mikulíková	22.11.1998

Budovatelů č. 400	58 let
Jesenická č. 15	69 let
Horní č. 43	74 let

Dne 15.12.1998 uplynulo
 10 let od úmrtí
 našeho manžela, tatínka,
 dědečka a pradědečka
 pana **JAROSLAVA JONÁKA**.
 Stále vzpomíná rodina
 Jonáková a Holubova.
 Kdo jste jej znali,
 vzpomeňte s námi.

Omezení vstupu do lesa

Okresní úřad v Šumperku vydal nařízení o zákazu vstupu do lesních porostů na celém území okresu, které bylo iniciováno lesními správami Hanušovice, Loučná nad Desnou, Ruda nad Moravou a Šternberk. Tento zákaz se týká období od 1.12. do 24.12.1998 a má zamezit škodám na lesních porostech vzniklým krádežemi vánočních stromků. Při porušení zákazu hrozí lidem v přestupkovém řízení pokuta až do výše 5000,- korun.

Svatý Mikuláš má na celém světě několik různých podob

Většina dětí bude 5. prosince v podvečer určitě čekat doma na návštěvu, která chodí jen jednou za rok. Přípravují se na ni už několik dní, když se v mateřské škole učí básničku nebo písničku, kterou si pro hosty připravily. Přijde totiž Mikuláš se zlým čertem a hodným andělem.

Legenda vypráví, že svatý Mikuláš, biskup myrský, se narodil kolem roku 250 v lýkijském městě Pataře v Turecku. Byl proslulý svým zbožným životem a dobročinností a i dnes je uctíván jako ochránce dětí, protože byl vzorem nevinnosti a jako biskup děti velmi rád vychovával. Údajně zemřel 6. prosince 327 v Myře v Malé Asii, kde byl také prohlášen za svatého. Po více než sedmi letech jeho ostatky převezli kupci a námořníci do italského města Bari. Proto je nejvíce kostelů sv. Mikuláše v přístavních městech. V naší republice je mu zasvěceno 114 kostelů.

Východní církev okrášlila jeho život mnoha legendami. V jedné z nich se o

svatém Mikuláši vypravuje, že žil v Pataře šlechtic, který z přílišné chudoby chtěl zaprodat nevinu svých tří dcer, aby hříšným ziskem zachránil rodinu před smrtí. Když se to světec dozvěděl, hodil v noci tři váčky naplněné zlatem oknem do šlechticova domu. Ten pak své dcery řádně provdal. Tato legenda dala podnět k obyčeji, že se večer přede dnem památky sv. Mikuláše dávají dětem dárky.

Tento zvyk obdarovávat děti v předvečer 6. prosince měl počátek v Německu ve 14. století. Mikuláš se zjevoval v biskupském rouchu a později v červeném kožíchu, aby odevzdal dárky nebo aby je dal do punčoch.

Svatý Mikuláš se uctívá ve všech slovanských zemích a pod různými jmény navštěvuje okolo Vánoc děti i jinde ve světě. V Německu jej znají pod jménem Weihnachtsmann, v Japonsku Santa Sana. V Anglii nosí dárky Father Christmas, ve Švédsku Nisse, v Turecku Noel Baba, ve Francii Pere Noel a v Holandsku Sinter Klaas.

Do Ameriky se Mikuláš dostal až v 19. století, přivezli ho sem němečtí a holandské přistěhovalci. Tam se přeměnil v Santa Clause a převzal některé Mikulášovy rysy. V roce 1822 básník Clement Moore ve své slavné básni poprvé popsal Santa Clause jako baculatého a zakulaceného veselého vousatého skřítky.

V roce 1931 navrhl Haddon Sundblom pro reklamní kampaň Coca-Coly postavu Santa Clause nikoli už jako skřítky, ale v lidské podobě, kde předlohou pro původní kresbu se stal jeden penzista.

□ E S

U nás bývá Mikuláš oblečen jako biskup. Má bílé roucho, na hlavě vysokou do dvou špic vyběhající čepici - mitru, a v ruce drží dlouhou berlu.

TERMÍNY ŠKOLNÍCH PRÁZDIN

První pololetí školního roku je v plném proudě, přesto se žáci již mohou těšit na prázdniny.

Jako první přijdou na řadu prázdniny vánoční, které začínají ve středu 23. prosince. Vyučování pak bude zahájeno v pondělí 4. ledna 1999.

Další bude jednodenní pololetní volno v pondělí 1. února 1999.

Týdenní jarní prázdniny se v různých okresech liší. V okrese Šumperk začínají v pondělí 1. března a končí v pátek 5. března.

Velikonoční volno připadá na čtvrtek 1. dubna a na pátek 2. dubna.

Vysněné letní prázdniny začnou ve čtvrtek 1. července.

KINO STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM

PROSINEC 1998

1. úterý 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč

AKTA X (125 min) *Bojujte s budoucností. Vezměte své nejstrašnější obavy a znásobte je X. Sci-fi USA.
Doporučená přístupnost od 12 let.*

4. pátek 9.00 a 13.30 hod Vstupné: děti 11,- Kč
ŽERTÍKEM S ČERTÍKEM *Pásmo pohádek pro mateřskou školu a školní družinu.*

5. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 31,- Kč
RUDÝ LABYRINT (122 min) *Jen žena ho může zachránit. Najde dost odvahy? V hlavní roli Richard Gere.*

8. úterý 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč
DRTIVÝ DOPAD (120 min) *Katastrofický film USA. Nebe a Země se střetnou.
Doporučená přístupnost od 12 let.*

12. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 35,- Kč
GODZILLA (138 min) *Nová verze katastrofického příběhu o Godzille, obrovské radioaktivní příšeře, která se vrací na plátna kin, aby ničila celá města.*

18. pátek 9.00 hod pro ZŠ Vstupné: děti 17,- Kč
ATLANTIS (75 min) *Volné pokračování "Magické hlubiny".*

19. sobota 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 21,- Kč
dospělí 31,- Kč
SMRTONOSNÁ ZBRAŇ 4 (127 min) *Akční komedie USA. Tváře, které znáte, akce, které očekáváte.
Doporučená přístupnost od 12 let.*

29. úterý 16.00 a 19.30 hod Vstupné: děti 19,- Kč
dospělí 31,- Kč
HON NA MYŠ (93 min) *Kdo koho honí? Filmová komedie pro celou rodinu. Dabováno.*

Ve vstupném je již zahrnuta 1,- Kč na fond kinematografie !!!
Členové klubu Čtyřlístek mohou po předložení členské karty uplatnit slevu 10 %.
ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA!
Připravujeme: Pidilidi, Císař a tambor, Povodeň, Šest dní - sedm nocí, Legenda o Mulan

Soukromá elektroopravna **ESPRO Jeseník** provádí

ve Starém Městě a okolí
tyto **opravy elektrospotřebičů**

Ve Vašich bytech

- chladničky a mrazničky
- automatické pračky
- elektrické sporáky, bojler, AKU kamna

Dílensky

- klasické pračky a ždímačky
- vysavače, mixery, žehličky
- kulmy, fény
- a další elektrospotřebiče

Volejte tel.: 0645/401160

ESPRO - CHUDĚJ
Školní 52, 790 01 JESENÍK

Restaurace **POD JAVOREM**
přijme

servírku - číšníka

Podrobnější informace na adrese
Hanušovická 139, Staré Město
nebo na tel. č. 0649/239191

Ing. Zdeněk Šperka
nabízí

**pomoc při zpracování smluv
kupních, směnných,
nájemních či smluv
o postoupení pohledávky,
též při zpracování daně
z nemovitostí a pod.**

Adresa: Jesenická 358
Staré Město
Telefon: 0649/239182

ZEDNICTVÍ DIRBÁK

provede veškeré zednické práce
jako obklady, dlažby, fasády.
Vše v menším i větším rozsahu.
Zajišťujeme i rekonstrukce
rodinných domků.

Lukáš Dirbák
Kunčice č. 45

788 32 STARÉ MĚSTO P. SN.
tel.: 239544 (po 18 hod.)